

Minimální preventivní program

2020/2021

Identifikační údaje

Mateřská škola, Náchod, Alšova 952

Alšova ul. 952, 547 01 Náchod

Tel. číslo: 491 423 413,

Mobil: 602 413 453

IČO: 70996377

E-mail: reditelka@ms-alsova.cz

[https:// www.ms-alsova.cz](https://www.ms-alsova.cz)

Program byl sestaven

Ve spolupráci s pedagogickým sborem i s ostatními zaměstnanci školy.

Charakteristika školy

Mateřská škola se nachází v krásné čtvrti Náchodu zvané „Třešinky“. Je to velký dům, který prošel z venku rekonstrukcí, obklopený vilkami s krásnými zahradami a lesoparkem, zvaným „Montace“. Součástí je i malá, ale pěkná zahrada. Interiér připomíná svým uspořádáním **domov**. Místnosti jsou menší, světlé a všechny jsou vkusně nově zařízené.

V loňském roce 2019 v letních měsících došlo k výměně podlahových krytin ve všech třídách, v malé a velké hale a v ředitelně a částečně modernizaci osvětlení.

V letošním roce byla zmodernizována kuchyň a to novými spotřebiči v podobě plynového sporáku a konvektomatu, dále je nově položená podlahová krytina a současně se podařilo zmodernizovat i kancelář vedoucí ŠJ a paní kuchařky. Kanceláře mají nový koberec a veškerý kancelářský nábytek. Prostory kuchyně, kanceláří a jídelny byly vymalovány.

V jarních měsících byla zahájena výstavba nových šaten, formou přístavby, jejich součástí je nově vytvořené WC pro děti a rodiče, ale také nové zabezpečovací zařízení pro prevenci vniku cizích osob podobě kamerky a zvonků s dálkovým otevíráním a také nový šatní nábytek pro děti. Součástí této výstavby byla i částečná rekonstrukce místností v suterénu, konkrétně nově vytvořená úklidová místnost, nové WC pro personál. Dále došlo k výměně plynového kotle za úspornější kondenzovaný a výměně ohřívače vody. Veškeré nově vybudované prostory slouží dětem, rodičům a zaměstnancům od září 2020,

Kolektiv mateřské školy je tvořen pracovníky ze všech věkových kategorií. Do mateřské školy se zapisuje 60 dětí, děti žijí ve dvou heterogenních (smíšených) třídách a jedné homogenní třídě tzv. „Předškolní“. Vzhledem k podmínkám, typickým pro vilové domy, nelze zapsat děti s těžkými tělesnými vadami. Ve školním roce 2020/2021 v mateřské škole pracuje 6 učitelek, jeden školní asistent a jeden asistent pedagoga, 2 uklízečky, jedna kuchařka, vedoucí školní jídelny, údržbář – topič.

Vymezení obsahu a formy prevence v rámci kompetencí podpory zdraví a zdravého životního stylu

Základem preventivního působení v mateřské škole je vytvoření sociálních kompetencí dítěte, kdy si dítě prostřednictvím prožitkového učení osvojí schopnost rozhodovat se, volit si z více alternativ, nést za svou volbu odpovědnost a poznávat její důsledky. Schopnost rozhodovat se je chápána jako předpoklad odpovědného jednání. Odpovědné jednání je základní ochranný mechanismus.

Jedním z prvků ochrany před společensky nežádoucími jevy je výchova ke zdravému způsobu života od nejtělejšího věku. Myšleno v pojetí holistickém to znamená ve složce tělesné, duševní a sociální, kdy tyto složky jsou navzájem propojeny a tvoří spolu harmonickou jednotu.

Naše mateřská škola si uvědomuje nebezpečí v této oblasti. Program práce počítá s touto problematikou a je možné při seznámení s ním i s organizačním plánem této mateřské školy vysledovat hlubší souvislosti. Kurikulum je tvořeno s přístupem prvoživotním, vychází z toho, co dítě bude potřebovat v životě, vybírá konkrétní poznatky, rozvíjí vlastnosti a schopnosti, které jsou důležité pro praktický život. Aby dítě přežilo, musí být uspokojeny nejen biologické potřeby dítěte, ale i základní psychické a sociální potřeby. V našem programu je upřednostňován osobnostně orientovaný model, který preferuje rozvoj osobnosti a mimo racionální složky poznávání oproti školsky chápaným racionálním poznáním. Přístup učitelky k dítěti musí být dynamický, profesionální, odpovědný, každá učitelka musí být schopna rozhodovat o vlastní výchově, o vzdělávacích postupech v konkrétním čase a konkrétních podmínkách u konkrétních jedinců. Nároky na učitelku jsou vysoké a budou vyžadovat její plné nasazení.

V předškolním věku mezi kompetence podpory zdraví a zdravého životního stylu, které jsou zároveň prevencí společensky nepřijatelných jevů, patří:

- sebedůvěra, samostatnost, sebejistota
- podpora zkušeností, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- schopnost přizpůsobení se životu v sociální komunitě, vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu, schopnost přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se
- seberozvíjení
- motivace k aktivnímu poznávání a prožitkům
- rozvoj tvořivosti a estetického citění
- systematický rozvoj dovedností, které vedou k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence

Sebedůvěra

Sebedůvěra dětí je podmíněna optimální kvalitou vztahu k dětem v praktickém životě. Takovým uspořádáním společenského života, který umožňuje uspokojování potřeb dítěte a tím i zdravý rozvoj jeho osobnosti. Vztah k dětem je výrazem vyspělosti společnosti.

Přiměřené vědomí vlastní důvěry v sebe je silným ochranným mechanismem. Součástí zdravého životního stylu je i zdravé sebevědomí.

Vztah k dětem a styl výchovy v sobě musí nést respekt dospělých vůči dětem. Děti jako rovnocenní partneři mají v mnoha situacích právo říci ne, když něco nechťejí. **Umění říci ne je z hlediska ochrany zdraví velmi pozitivní postoj.** Děti nebudou umět říci ne pokusům o nejrůznější manipulace nebo drogovému pokušení, pokud v rodině, mateřské škole či škole není příležitost k vyjádření nesouhlasu. K upevnění sebedůvěry dětí slouží zejména:

- **pohybové hry**
- **hry a spontánní aktivity** bez viditelných zásahů pedagogů, kdy je dětem poskytována možnost volby samostatné činnosti i její obtížnosti
- **nesoutěživé prostředí**

Umění realisticky odhadnout své síly, nepřeceňovat ani nepodceňovat své síly, je prevencí nejen úrazů, ale i **posílení pevného postoje** vůči budoucím stresům, neúspěchům i pádům, které nepřipravení jedinci později mnohdy řeší zástupným způsobem: agresí, užíváním drog, alkoholu nebo jiným negativním způsobem.

Seberozvíjení

Mezi základní osvojené kompetence předškolních dětí a současně i kompetence v oblasti prevence patří:

- znát, co dítěti pomáhá být zdravé a v bezpečí a co mu škodí, znát důsledky požívání některých látek pro zdraví
- rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví
- zajímat se o udržování svého těla ve zdraví, chápat, že zdraví se musí chránit
- napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky
- mít vytvořenou představu o závislostech a věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, zneužívání léků)
- vědět, že kontakty s některými lidmi mohou být nebezpečné
- znát pravidla společného soužití ve skupině
- hodnotit své chování i chování druhých
- mít a hájit svůj názor
- akceptovat kompetentní autoritu
- vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav
- přistupovat aktivně k problémům
- vědět, že je více možností řešení konfliktů
- kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad
- chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role
- spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí

Pokud nejsou osvojeny uvedené ochranné kompetence, jsou děti zasaženy v pozdějším období různými nežádoucími jevy, jako je agresivita, nekázeň, nesnášenlivost, neschopnost řešit problémy, stres a frustrace, dochází i k sebepoškozování. Důsledkem je poté náchylnost ke zneužívání léků, drog, alkoholu, šikana, násilí, vandalismus, xenofobie apod.

Potřebné seberozvíjení dítěte je vytvářeno **osobní zkušeností dítěte**. Je podporována zejména prožitkem během hry. Společný prožitek ze hry je významným faktorem sociálního učení. Hra by neměla být dospělým příliš organizována, měla by se uplatnit kreativita dětí, jejich vzájemná komunikace, radost, tvořivost.

Pro mateřskou školu je nejúčinnější:

- **forma prožitkového učení**, kdy se dítě učí samo prožitkem a zkušeností
- **sociální hry a hraní rolí** (námětové hry)
- **dramatické činnosti**

Věkově složení tříd

Ve školním roce **2019 /2020** jsou třídy rozděleny na dvě smíšené a jednu homogenní „Předškolní“, která se v odpoledních hodinách stává také třídou smíšenou. Heterogenní skupina je přirozenější a lépe odráží přirozené společenské prostředí. Věkově smíšené složení tříd významně přispívá k sociálnímu zrání dětí. Děti jsou k sobě ohleduplné, umí si vzájemně naslouchat, nevyskytují se projevy agrese.

Rodiče, mateřská škola a prevence

Rodinná výchova je základ, na kterém mateřská škola staví. Navození otevřeného a oboustranně prospěšného vztahu s rodiči je proces, do kterého jsou rodiče vtahováni prostřednictvím dětí.

Pohodové, otevřené klima v mateřské škole, dítě aktivní, samostatné a sebejisté zlepšuje spolupráci s rodiči a jejich podporu školní práce a samozřejmě rodiče zpětně pozitivně ovlivňuje.

Úzká spolupráce s rodiči – vzájemná informovanost

Rodičovské ankety

Konzultační hodiny každý 1. a 4. čtvrtek v měsíci

Konkrétní úkoly

- Studium odborné literatury
  - M.R. Komeyer „Formování osobnosti“
  - E. Thiel „Řeč těla prozradí víc než tisíc slov“
  - Lawrence „Emoční inteligence dítěte a jeho rozvoj“
  - L.Auger „Strach, obavy a jejich překonání“
  - M. Elliotová „Jak ochránit své dítě“
  - D.Hrubá „Aby vaše dítě nekouřilo“
- Sledovat metodické pokyny MŠMT.
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v pozdějším znění.
- Řády školy Mateřská škola, Náchod, Alšova 952.
- Účast na seminářích a vzdělávacích akcích pořádaných akreditovanými středisky.
- Maximálně využívat rodinného prostředí mateřské školy k úzkému kontaktu s rodiči (umožňuje rychle řešit drobné neúspěchy dětí).
- Využívat nových metod šetření dětí pomocí videozáznamu – PPP, SPC.
- Spolupráce s Městem Náchod.
- Úzká spolupráce se sociálně správním odborem MěÚ Náchod.

Závěr

Nejvíce nás těší, když je mateřská škola plná smíchu, her pohody a spokojených tváří. To je nejlepší prevence negativních sociálních jevů.